Markkinaoikeus
Markkinaoikeustuomari Jussi Karttunen

Muistio
13.10.2015

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Hallituksen esitys 45/2015 vp yhdistetystä patenttituomioistuimesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laeiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta sekä patenttilain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

1. Yleisesti / Yleiskanta

Markkinaoikeudella tuomioistuimena ei ole varsinaisesti kantaa ehdotukseen yhdistetystä patenttituomioistuimesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä.

Mikäli voimaansaattamiseen päädytään, niin markkinaoikeudella ei ole huomauttamista ehdotukseen yhdistetyn patenttituomioistuimen Suomen paikallisjaoston istuttamisesta markkinaoikeuden tilojen yhteyteen. Päinvastoin sitä voidaan pitää hyvinkin perusteltuna ottaen huomioon markkinaoikeuden nykyinen toimivalta ja asema kansallisten patenttiriitaasioiden osalta.

2. Esitykseen sisältyvistä säännösehdotuksista

Markkinaoikeus pitää esitykseen sisältyvien lainsäädäntömuutosehdotusten taustalla olevia peruslinjauksia yleisesti ottaen perusteltuina ja kannatettavina.

Ainakin lainkäyttäjän näkökulmasta se, että patenttilain materiaaliset säännökset koskien kansallisia patentteja lähtökohtaisesti harmonisoidaan vastaavien eurooppapatenttien ja vaikutukseltaan yhtenäisten eurooppapatenttien säännösten kanssa, on omiaan tekemään koko patenttijärjestelmän selkeämmäksi kaikkien toimijoiden kannalta.

Lainkäyttäjän näkökulmasta on pidettävä myös hyvänä, että lainsäännöllisin toimenpitein – siinä määrin kuin se on mahdollista – pyritään ratkaisemaan niin sanottuun siirtymäkauden aikaan liittyviä rinnakkaisen toimivallan kysymyksiä. Ehdotettuun (erityisesti turvaamistoimia koskevaan)

lähestymistapaan siitä, ettei rinnakkaisia oikeudenkäyntejä mahdollisteta niin laajalti kuin se kenties olisi yhdistetystä patenttituomioistuimesta tehdyn sopimuksen valossa mahdollista, ei markkinaoikeudella ole mitään huomauttamista.

3. (Valtiontaloudellisista) vaikutuksista

Sopimuksen voimaansaattamisen yhteydessä tulee pitää huoli siitä, etteivät uudistuksen vaatimat valtiontaloudelliset panostukset vaikuta vähentävästi sen paremmin markkinaoikeuden kuin yleisemminkään koko tuomioistuinlaitoksen määrärahoihin.

Hallituksen esityksessä on täysin oikein arvioitu, että sopimuksen voimaansaattaminen ei ainakaan siirtymävaiheessa, joka voi olla kestoltaan useampiakin vuosikymmeniä, vähennä markkinaoikeuden työmäärää merkittävästi. Vaikka voimaansaattamisen euromääräisiä valtiontaloudellisia vaikutuksia on tässä vaiheessa vielä mahdotonta täsmällisesti arvioida, niin vaikuttaisi siltä, että yhdistetyn patenttituomioistuimen osalta kyseiset arviot (ks. hallituksen esityksen s. 28–29) olisivat oikeansuuntaisia, toisin sanoen todennäköisesti riittävälle, mutta ei missään tapauksessa liian korkealle tasolle arvioituja.